

Силабус

навчальної дисципліни

«Клінічна психологія, етика і деонтологія»

2023-2024 навчальний рік

Освітня програма **«Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії»**

Спеціальність **227 Фізична терапія, ерготерапія**

Галузь знань **22 Охорона здоров'я**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач (і)	Артем ПОЛУЛЯХОВ
Посилання на сайт	
Контактний тел.	0956172371
E-mail викладача:	as_polulyakhov@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Середа, субота - 14 ²⁰

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	5/150	16	16	118	екзамен

Семестр: літній

Мова навчання: українська

Мета та предмет курсу: формування у здобувачів вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою загальних і спеціальних (фахових) компетентностей; розуміння місця та ролі клінічної психології в розв'язанні практичних та теоретичних проблем охорони здоров'я; озброєння студентів знаннями теоретико-методологічних підходів до дослідження конкретних медико-психологічних проблем, методів дослідження в клінічній психології, особливостей взаємостосунків лікаря і хворого, функцій та специфіки роботи клінічного психолога в лікувальних закладах; формування навичок психодіагностичного обстеження в умовах клініки, розробки моделей клінічного інтерв'ю, збору даних психологічного аналізу, самостійного використання методів клінічного дослідження відповідно до розв'язуваних проблем на основі етичного кодексу; сприяння розвитку професійно-значимих властивостей, творчого відношення до професійної справи; формування системи знань з моралі, медичної етики та деонтології для подальшого належного виконання професійних обов'язків. Предметом навчальної дисципліни є оцінка психічного здоров'я, організація і проведення патопсихологічних досліджень для розуміння психічних проблем людини,

розробка, проведення психологічної корекції і допомоги (психотерапія); основні принципи та категорії медичної етики та деонтології.

Компетентності та програмні результати навчання:

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Перелік спеціальних (фахових) компетентностей та відповідних їм шифрів:

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/ догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Та демонструвати такі програмні результати навчання (ПР):

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Зміст курсу:

Тема 1. Вступ до клінічної психології Предмет та завдання клінічної психології. Структура клінічної психології.

Тема 2. Норма та патологія, здоров'я та хвороба у клінічній психології Поняття норми в клінічній психології.

Тема 3. Порушення психічних процесів, свідомості та самосвідомості Сенсорні розлади.

Тема 4. Невротичні розлади Поняття про «стрес», «стресостійкість», «копінг-стратегії», «механізми психологічного захисту», «інвалідність», «стигма», «інклюзія».

Тема 5. Розлади настрою Загальне уявлення про розлади настрою.

Тема 6. Розлади їстівної поведінки.

Тема 7. Психосоматичні та соматопсихічні розлади.

Тема 8. Вікова клінічна психологія Соціальні та біологічні складові нормального та аномального розвитку людини.

Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :*

- ✓ словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;
- ✓ наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- ✓ практичні: фізичні вправи, практичні роботи, дослідні роботи.

2) *Методи стимулювання навчальної діяльності:*

✓ навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання з навчального матеріалу;

✓ створення клінічної ситуації в процесі викладання навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) *Методи контролю і самоконтролю у навчанні:*

- ✓ усний контроль;
- ✓ письмовий контроль;
- ✓ тестовий контроль.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Відвідування занять є обов'язковим. Спілкування між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії, у системі електронного забезпечення навчання MOODLE, а також в рамках контролю самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Система електронного забезпечення навчання – MOODLE, в якій розміщуються навчальні матеріали дисципліни.

Система оцінювання та вимоги: накопичувальна бально-рейтингова. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролем.

Поточний контроль включає бали за роботу на лекціях, практичних та індивідуальних заняттях, а також оцінювання всіх видів самостійної роботи, запланованих у робочій програмі навчальної дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль є обов'язковою формою контролю, що дозволяє визначити ступінь досягнення здобувачами вищої освіти запланованих робочою програмою навчальної дисципліни результатів

навчання.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Базові

1. Галецька І. Клініко-психологічне дослідження: навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 242 с.
2. Діденко С.В. Клінічна психологія: словник-довідник. К. : Академвидав, 2012. 320 с.
3. Етика ділових відносин : навчальний посібник [Лесько О.Й., Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. та ін.]. Вінниця: ВНТУ, 2011. 309 с.
4. Етика ділового спілкування: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
5. Клінічна психодіагностика: практикум. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2006. 228 с.
6. Кулеша-Любінець М.М. Клінічна психологія : методичні рекомендації. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2016. 72 с.
7. Максименко С.Д. Медична психологія [Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І. А., Максименко К. С.]; за заг. ред. С. Д. Максименка К., 2014. 520 с.
8. Максимова Н.Ю. Основи дитячої патопсихології: навч. посіб. К.: Главник, 2008. 158 с.
9. Москаленко В.Ф., Попов М.В. Біоетика: філософсько-методологічні та соціально-медичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2005. 218 с.
10. Мушкевич М.І. Клінічна психодіагностика: методичні рекомендації для студентів ф-ту психол. Луцьк, 2006. 170 с.
11. Назар П.С., Віленський Ю.Г., Грандо О.А. Основи медичної етики. К.: Здоров'я, 2002. 344 с.
12. Никоненко Ю.П. Клінічна психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Київ : КНТ, 2016. 368 с. Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/klinichna_psyhologia.pdf

13. Основи загальної і медичної психології. За ред. І.С. Вітенка і О.С. Чабана. Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. 344 с.
14. Федосова Л.О. Клінічна психологія: навчальний посібник. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2013. 248 с. Допоміжна
15. Белей М.Д. Основи діагностичної психології. Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. 296 с.
16. Галецька І., Сосновський Т. Психологія здоров'я: теорія та практика. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 338 с.
17. Горбунова В.В. та ін. Соціально-психологічна підтримка адаптації ветеранів АТО: посібник для ведучих груп : навчальний посібник. Львів : Інститут психічного здоров'я Українського католицького університету, 2016. 91 с.
18. Гоян І.М. Методи діагностики психічного розвитку дітей. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2014. 652 с.
19. Закон України про психіатричну допомогу. К. : Сфера, 2000. 50 с.
20. Касевич Н.М. Медсестринська етика і деонтологія: підручник. 2-е вид., стер. К.: ВСВ «Медицина», 2010. 200 с.
21. Комінко С.Б. Кращі методи психодіагностики: навч. посіб. Тернопіль: Карт-бланш, 2005. 406 с.
22. Кулеша-Любінець М.М. Професійно-розвивальна практика у лікувально-профілактичних закладах : програма та методичні рекомендації. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. 64 с.
23. Менделевич В.Д. Клиническая и медицинская психология: Практическое руководство. М: «Медпресс», 2001. 592 с.
24. Міжнародний класифікатор хвороб [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародний_класифікатор_хвороб.
25. Москалець В.П. Психічне вигорання – реальність чи вигадка? Практична психологія та соціальна робота. 2012. №1. С.58-65.
26. Мюллер М. Якщо ви пережили психотравмуючу подію / пер. з англ.. Д. Бусько, наук. ред.. К. Явна (Серія «Сам собі психотерапевт»). Львів: Вид-во УКУ : Свічадо, 2014. 120 с.
27. Осіпов В.М. Діагностика і моніторинг стану здоров'я : методичний посіб. Бердянськ : ТОВ «Модем», 2015. 87 с.
28. Протокол з діагностики та терапії ПТСР NICE [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ipz.org.ua/index.php/vydavnytstvo/94-knyhy-3/190-protokoly-z-diahnostyky-ta-terapii-ptsr-nice-2>
29. Соколова Л.І., Черенько Т.М., Ілляш Т.І. та ін. Методи обстеження неврологічного хворого: навчальний посібник / 2-е видання. К. : ВСВ «Медицина», 2020. 144 с.
30. Соммерз-Фланаган Дж. и Р. Клиническое интервьюирование. М., 2006. 672 с.

31. Токман А.А. Психологія способу життя : навч. посіб. Ч. 1. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2015. 344 с.

32. Уніфікований клінічний протокол первинної вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної психології. Депресія [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://moz.gov.ua/docfiles/dn_20141225_1003dod.pdf